

01.09.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**01 Eylül 2023
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

01 Eylül 2023 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Doğan Hukuk Uyuşmazlıklarına İlişkin Arabuluculuk Yönetmeliği
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Radyoaktif Maddelerin Serbestleştirilmesi ve Salımına İlişkin Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Dış Ticaretine İlişkin Tebliğ (Dış Ticaret: 2011/1)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti

KARAR

- Gemi Adamları İaşe Bedeli Tespit Kurulu Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

YARGITAY KARARI

- Yargıtay 9. Hukuk Dairesine Ait Karar

Hakan Fidan: Karadeniz girişiminin canlanması için elimizden geleni yapmaya hazırız

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Rusya’da Sergey Lavrov ile görüştü. Bölgesel ve küresel konular ile Tahıl Koridorunun ele alındığı görüşmenin ardından iki bakan basın toplantısı düzenledi.

Bakan Hakan Fidan, Tahıl Koridoru için Türkiye’nin elinden gelen desteği vermeye hazır olduğunu bir kez daha belirtti. Lavrov ise Tahıl Koridoru konusunda Rusya’ya güvence verilmediği sürece ilerleme kaydedilemeyeceğini söyledi. Lavrov, “BM ile yapılan paket anlaşmadaki şartlarımız karşılandığı zaman, tahıl anlaşmasına döneceğiz.” dedi.

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Moskova’da Rus mevkidaşı Sergey Lavrov ile görüştü. Görüşmede, ikili konuları ile bölgesel ve küresel meseleler ele alındı.

Fidan - Lavrov görüşmesi, 4 Eylül’de Soçi’de gerçekleşecek Recep Tayyip Erdoğan - Vladimir Putin zirvesi öncesinde kritik öneme sahip. Görüşme öncesinde konuşan Fidan bu duruma dikkat çekerek, “Cumhurbaşkanlarımızın görüşmesine hazırlık yapacağız.” dedi.

Zirvenin en önemli gündemi, Rusya tarafının 17 Temmuz’da çekildiği Tahıl Koridoru Anlaşması oldu.

İki Bakanın toplantı ardından yaptıkları ortak basın toplantısında, Lavrov Suriye-Türkiye ilişkilerinin normalleşme sürecini değerlendirdiklerini söyledi. Rus Bakan, “Ankara ve Şam’ın diplomatik ilişkilerini yeniden tesis etmesine yardımcı olacak ek adımlar ele alındı.” ifadelerini kullandı.

Tahıl Koridorunda BM Paket anlaşması şartı

Lavrov, Tahıl Koridoru konusunda, güvence sağlanmadığı sürece ilerleme olmayacağını söyledi.

Lavrov Rus tahılının ihracatıyla ilgili Batı'nın sözünde durmadığını belirterek, “BM ile yapılan paket anlaşmadaki şartlarımız karşılandığı zaman, tahıl anlaşmasına döneceğiz.” dedi.

Fidan: Elimizden geleni yapmaya hazırız

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan ise Türkiye ile Rusya arasındaki ilişkilerin köklü geçmişine dikkat çekti.

“Karadeniz girişiminin canlandırılması gündemimizin üst sıralarında yer aldı” diyen Hakan Fidan, “Girişimin canlandırılmasının her iki alanda istikrarı geri getireceğine olan inancımızı tekrar ettim. Elimizden gelen desteği vermeye hazır olduğumuzu teyit ettim.” dedi.

Fidan, anlaşmanın Karadeniz'in istikrarı açısından çok önemli olduğuna dikkat çekti.

Anlaşmanın yeniden hayata geçmesi için Birleşmiş Milletler'in de girişimleri olduğunu aktaran Hakan Fidan, Ankara'nın BM ile yoğun temas halinde olduğunu söyledi.

01.09.2023

“Rusya’nın pozisyonunu ve taleplerini anlamaya çalışan bir süreç var” diyen Fidan, “Daha önceki süreçte ortaya çıkan aksaklıklar ve alınan derslerin bu dönemde tekrar etmemesi için neler yapabiliriz, bununla ilgili yürütülen çalışmalar var.” ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’in görüşmesi sırasında konuya daha stratejik bir çerçeveden bakılacağını söyleyen Fidan, “Liderlerimize sunacağımız brifingin ön hazırlığını yapmış olduk.” dedi.

Hakan Fidan yarın da Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu ile bir görüşme gerçekleştireceğini söyledi.

Sözleşmeli tarım davalarında arabulucu şartı

Tarımda sözleşmeli üretimdeki hukuki anlaşmazlıklarda dava açmak için arabulucu şartı getirildi. Arabulucuya gitmeden dava açılamayacak.

Ali Ekber Yıldırım

Resmi Gazete'nin 1 Eylül 2023 tarihli sayısında yayınlanan Adalet Bakanlığı'nın "Tarımsal Üretim Sözleşmesinden Doğan Hukuk Uyuşmazlıklarına İlişkin Arabuluculuk Yönetmeliği" ne göre sözleşmeli tarımda taraflar arasındaki uyuşmazlıklarda dava açılmadan önce arabulucuya başvurulması şartı getirildi.

Yönetmeliğe göre, davacı arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorunda.

Arabulucu yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren iki hafta içinde sonuçlandırmak zorunda. Bu süre zorunlu hallerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir.

Uygulama 1 Eylül 2023 tarihinden sonra açılacak davalarda uygulanacak.

Dava Şartı Olarak Arabuluculuk

Yönetmeliğin "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 4.maddesi şöyle:

1- Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalarda arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır.

2- Davacı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorundadır. Bu zorunluluğa uyulmaması hâlinde mahkemece davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarını içeren davetiye gönderilir. İhtarın gereği yerine getirilmez ise dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe çıkarılmaksızın davanın usulden reddine karar verilir.

3- Dava dilekçesi içeriğinden açıkça arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde derhal herhangi bir usulü işlem yapılmadan ve duruşma yapılmaksızın dosya üzerinden davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir.

Arbulucu nasıl görevlendirilecek?

Yönetmeliğin 5. Maddesinde ise arabulucunun nasıl görevlendirileceği düzenleniyor.

Madde şöyle: “Arbulucu, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanlıklarına bildirilen sözleşmeli üretim konusunda uzmanlık eğitimi almış olan arabulucular listesinden adliye arabuluculuk bürosu tarafından puanlama yöntemiyle belirlenir. Ancak tarafların listede yer alan herhangi bir arabulucu üzerinde başvuru sırasında anlaşmaları hâlinde taraflar veya tarafların imzasını taşıyan bir tutanakla beraber üzerinde anlaşılan arabulucu, durumu adliye arabuluculuk bürosuna bildirdiğinde bu arabulucu görevlendirilir. Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklarda liste dışından bir arabulucu görevlendirilemez.

Tarımsal üretim sözleşmesi alanında uzmanlık eğitimi alan arabulucu bulunmaması durumunda diğer arabulucular görevlendirilir.”

Dünyanın 2 aylık devir stoku kaldı

Türkiye buğday üretiminde mart ayı yağışlarıyla rekoltede hedefi tutturmayı beklerken, dünya kritik sürece girdi. IAOM Avrasya Bölge Başkanı Eren Günhan Ulusoy, Çin hariç dünyanın 2024 Haziran sonrası hasat sezonuna 2 aylık stokla gireceğini vurguladı.

Başak Nur GÖKÇAM

Uluslararası Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği (IAOM) Avrasya Bölge Başkanı Dr. Eren Günhan Ulusoy, dünyanın 2 aylık buğday devir stoğu kaldığını vurguladı. IAOM Avrasya Konferansı ve Sergisi açılışında konuşan Ulusoy, Avrasya bölgesindeki sektör paydaşları olarak koridorun tekrar açılmasını desteklediklerini belirtti. Günhan, “Türkiye’nin çabalarıyla küresel gıda arz güvenliğinin sağlanması açısından önem taşıyan bu anlaşmanın devam edeceğini umuyoruz. Çin hariç dünya, 2024 Haziran’ında bir sonraki hasat sezonuna sadece 2 aylık tüketime yetebilecek buğdayla girecek” dedi.

Stok kullanımı tarihte ilk kez %17’ye düştü

2022 yılını 3 milyon 400 bin ton un ihracatıyla kapatan ve 2023 yılını 3 milyon 500 bin ton ihracatla kapatmaya hazırlanan Türkiye’nin, un ihracatında 9 yıldır dünya lideri olduğunu belirten Günhan Ulusoy, “Dünya buğday stok kullanım oranı 2016/17 sezonundan bu yana yüzde 34 ile en düşük seviyede. Üstelik dünyanın 265 milyon tonluk buğday stokunun yarısından fazlası, 135 milyon tonu Çin’in elinde. Stok kullanım oranı tarihte ilk kez yüzde 17’ye düşüyor” dedi.

Tahıl koridoru tekrar açılmalı

Tahıl koridoruna da dikkat çeken Dr. Eren Günhan Ulusoy, “Ukrayna’da üretilen ürünlerin, dünya piyasalarına ulaştırılması, dünyanın arz talep dengesi için kritik önemde. Bu nedenle dünyanın gözü kulağı tahıl koridoruyla ilgili gelecek haberlerde. 17 Temmuz’da askıya alınmış olsa da bizler de Avrasya bölgesindeki sektör paydaşları olarak, koridorun tekrar açılmasını destekliyoruz” dedi. Tedarik zincirinin devamlılığının sağlanması için sektörün tam destek olduğunu dile getiren Ulusoy, öte yandan dünyada 1,3 milyar ton gıdanın israf edildiğini ve bu yüzden sıfır atığı desteklediklerini belirtti.

Gözler mart ayı yağışlarında

Orta ve Doğu Avrupa, Baltık Ülkeleri, Rusya, Ukrayna, Kazakistan, Türkiye ve diğer Orta Asya Cumhuriyetleri olmak üzere yaklaşık bin katılımcının ağırlandığı kongrede konuşan Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Başkanı Haluk Tezcan, “Kendi buğdayımızla ihracat şampiyonluğumuza inanıyoruz, mart ayı yağışlarıyla rekor beklentimize ulaşacağımızı umuyoruz” dedi.

Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Aykut Göymen, Türkiye makarna sanayicilerinin dünyanın ikinci ihracatçısı konumunda olduğuna dikkat çekerken, kapasite kullanımlarının yüzde 85 olduğunu söyledi. Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ülkü Karakuş ise, bu yıl Türkiye’nin iyi bir sezon geçirdiğini belirterek TMO’nun süreci iyi yönettiğini söyledi.

7.1 trilyon dolarlık ekonomi

Son 9 yıldır dünyanın un ihracat şampiyonu olan Türkiye, ihracattaki başarısıyla 1896 yılında ABD’de kurulan, ABD’de 10 bölgede, dünyada ise 4 kıtada direktörlüğü bulunan IAOM’un Avrasya Bölge Başkanlığı’nı 4 yıldır üstleniyor. Toplam nüfusları 2 milyarı aşan ve toplam 7,1 trilyon dolar ekonomik büyüklüğü bulunan, 32 ülkeden oluşan dünya buğday üretiminin yüzde 30’unu ve dünya un ihracatının yüzde 59’unu temsil eden Avrasya Bölge Başkanlığı, dünyanın en büyük buğday üreticilerini ve un ihracatçılarını temsil ediyor.

Kasım’da 12. Kalkınma Planı açıklanıyor

Zirvede konuşan Tarım ve Orman Bakanı Yardımcısı Ahmet Bağcı, “İklim değişikliği ve jeopolitik risk tüm sektörlerde olduğu gibi tarım sektöründe de önem arz ediyor. Bakanlık olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin 12. Kalkınmasını bu konuların hepsini içerecek ve bu riskleri ele alacak şekilde yapısal reformları hazırlamış bulunmaktayız. Kasım ayında tarım sektöründe 12. Kalkınma planımızı kamuoyuyla paylaşacağız. Bu yılki kalkınma planında bizim için öncelikli konu üretim planlaması ve sözleşmeli üretim olacaktır. Ve bunun dışında aslında 12. Kalkınma planının temelinde teknoloji, verimlilik, küresel yük ve jeopolitik risklerin azaltılması ve iklim değişikliği giderici politikalar yer alacaktır” dedi.

ÇKS kayıtları yarın başlıyor

2024 üretim yılı Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) başvuruları yarın başlayacak ve 2 Ocak 2024'e kadar devam edecek.

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS), tarım politikalarının oluşturulmasına yönelik çiftçilere ait tarımsal faaliyetlerin kayıt altına alınması amacıyla oluşturuldu.

Bitkisel üretim yapan ve bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen tarımsal desteklerden yararlanmak isteyen üreticilerin ÇKS başvurularını yapmaları gerekiyor.

Üreticiler ÇKS başvurularını arazilerinin bulunduğu yerdeki Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerine giderek veya e-Devlet Kapısı üzerinden yapabiliyor. e-Devlet Kapısı'nda başvuru imkanından, geçmiş yıllarda ÇKS'ye kayıtlı olan ve arazi bilgilerinde değişiklik yapmayan üreticiler yararlanabiliyor.

2024 üretim yılı ÇKS başvuruları 1 Eylül Cuma günü başlayacak ve 2 Ocak 2024 günü mesai bitimine kadar devam edecek.

İlk defa ÇKS'ye kaydolacak veya geçmiş başvurusundaki arazi bilgilerinde değişiklik yapacak üreticilerin Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerine başvuru yapması gerekiyor.

TARIMCEBİMDE kolaylığı

Öte yandan Tarım ve Orman Bakanlığının dijital dönüşüm hamleleri kapsamında uygulamaya aldığı "TARIMCEBİMDE" mobil uygulaması da üreticilerin iş ve işlemlerini kolaylaştırıyor.

Bu kapsamda üreticiler uygulamaya girerek, "e-Devlet Hizmetleri" sekmesinden kayıt işlemlerini gerçekleştirebiliyor.

Söz konusu uygulama, ürün bildirimi ve desteklemeler başta olmak üzere çeşitli konularda da çiftçilere kolaylık sağlıyor.

Türkiye OECD'nin en hızlı büyüyen ikinci ülkesi oldu

Türkiye, yılın ikinci çeyreğinde kaydettiği yüzde 3,8'lik büyümeyle Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ülkeleri içinde en yüksek oranda büyüyen ikinci, G20 ülkeleri arasında da üçüncü ülke olmayı başardı.

OECD ülkeleri arasında Kosta Rika, bu yılın nisan-haziran döneminde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,1 büyümeyle ilk sırada yer aldı. Bu ülkeyi yüzde 3,8 ile Türkiye, yüzde 3,5 ile Meksika izledi.

Ortalama büyüme yüzde

1.5 OECD ülke ekonomilerinin ikinci çeyrekte ortalama büyümesi yüzde 1,5 olarak tahmin edildi. Söz konusu dönemde ekonomik büyüme Avrupa Birliği'nde (AB) yüzde 0,5 oldu. OECD'de verisi açıklanan ülkeler arasında Estonya'nın yüzde eksi 3 ile ekonomisi en çok küçülen ülke olduğu görüldü.

Bu ülkeyi eksi yüzde 2,3 ile Macaristan, eksi yüzde 2,2 ile İsveç takip etti. İkinci çeyrek büyüme verisi açıklanan G20 ülkeleri içinde de büyüme oranı en yüksek ülke yüzde 6,3 ile Çin olarak kayıtlara geçti. Bu ülkeyi yüzde 4,9 ile Endonezya, yüzde 3,8 ile Türkiye ve yüzde 3,5 ile Meksika takip etti.

Yılsonu beklentisi yüzde 3

-Ekonomist Haluk Brmceki: “Enflasyonist baskıların ve kur artışlarının talebi ne çekmesi ve gelecek yıl ilk çeyrekte gerçekleşecek yerel seçimler, büyümede net bir görüntü elde edilmesini zorlaştırıyor. Bu doğrultuda, bu yıl için yüzde 3 düzeyinde olan büyüme beklentimizi koruyoruz.”

-Prof. Dr. Sefer ener: “zellikle kentsel dnmle birlikte ve deprem sonrasında yeniden konut faaliyetlerinin başlamasıyla inşaat sektörünün de yüzde 6,2 ile ortalamanın üzerinde büyümesi nmzdeki dönem içerisinde inşaat sektörünün aralıksız şekilde büyümeye katkı sağlayacağını gösteriyor.”

Moody's Türkiye'nin büyüme tahminlerini yükseltti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye ekonomisi için bu yıla ilişkin büyüme tahminini yüzde 2,6'dan yüzde 4,2'ye ve gelecek yıl için yüzde 2'den yüzde 3'e yükseltti.

Moody's, Küresel Makro Görünüm 2023-24 raporunun ağustos sayısında, Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 4,2 ve gelecek yıl yüzde 3 büyümesinin beklendiği bildirildi. Moody's, mayıstaki tahminlerinde Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 2,6 ve gelecek yıl yüzde 2 büyüyeceğini öngörmüştü.

Raporda, 2023 yılının ilk yarısında ABD, İngiltere, Kanada, Fransa, Brezilya, Meksika, Hindistan ve Türkiye'nin de aralarında bulunduğu birçok ülkede ekonomik faaliyetin beklentileri aştığı aktarıldı.

Türkiye'de yıl sonu enflasyonun bu yıl yüzde 51,2 ve gelecek yıl yüzde 48,7 olmasının beklendiği kaydedildi.

"Sıkı finansal koşullar küresel ekonomik büyümeyi baskılamaya devam edecek"

Raporda, sıkı finansal koşulların bu yıl küresel ekonomik büyümeyi baskılamaya devam edeceği ve büyümeyi 2024 yılında trendin altında tutacağı belirtildi.

G20 ekonomilerinin geçen yıl yüzde 2,7 büyüdüğü anımsatılan raporda, bu ekonomilerde büyümenin yavaşlayarak bu yıl yüzde 2,5 ve gelecek yıl yüzde 2,1 olmasının beklendiği aktarıldı.

Moody's, bir önceki tahminlerinde G20 ekonomilerinin bu yıl yüzde 2,1 ve gelecek yıl yüzde 2,2 büyüyeceğini öngörmüştü.

Çin ekonomisinin önemli büyüme zorluklarıyla karşı karşıya olduğuna işaret edilen raporda, ülke ekonomisi için bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 5 olarak korunurken, 2024 yılı için yüzde 4,5'ten yüzde 4'e düşürüldü.

ABD'de ise resesyon riskinin azaldığı belirtilen raporda, ancak enflasyonun sürdürülebilir bir şekilde ABD Merkez Bankası'nın (Fed) hedefine düşmesi için trendin altında üretim gerektiği aktarıldı.

Raporda, ABD ekonomisi için bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 1,1'den yüzde 1,9'a ve gelecek yıl için yüzde 0,9'dan yüzde 1'e yükseltildi.

Enflasyonun beklendiği gibi düştüğü ve gelecek yıl da düşmeye devam edeceği belirtilen raporda, ancak risklerin sürdüğü aktarıldı. Raporda, büyük merkez bankalarının 2024 yılına kadar kısıtlayıcı politika duruşlarını sürdüreceği belirtildi.

Bakan Şimşek: Kura müdahale iddiası gerçeği yansıtmıyor

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, rezerv satışı ile kura müdahale iddiasının gerçeği yansıtmadığını bildirdi.

Bakan Şimşek, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) seviye hedefi gözeterek rezerv satışı ile kura müdahale ettiği iddiasının gerçeği yansıtmadığını belirterek, "Hazine ve Merkez Bankası olarak sermaye piyasalarını ve TL enstrümanlarını geliştirmek ve cazip kılmak adına çalışmalarımıza yoğun şekilde devam etmekteyiz. Zaman içinde bütün sorunların üstesinden geleceğiz." ifadesini kullandı.

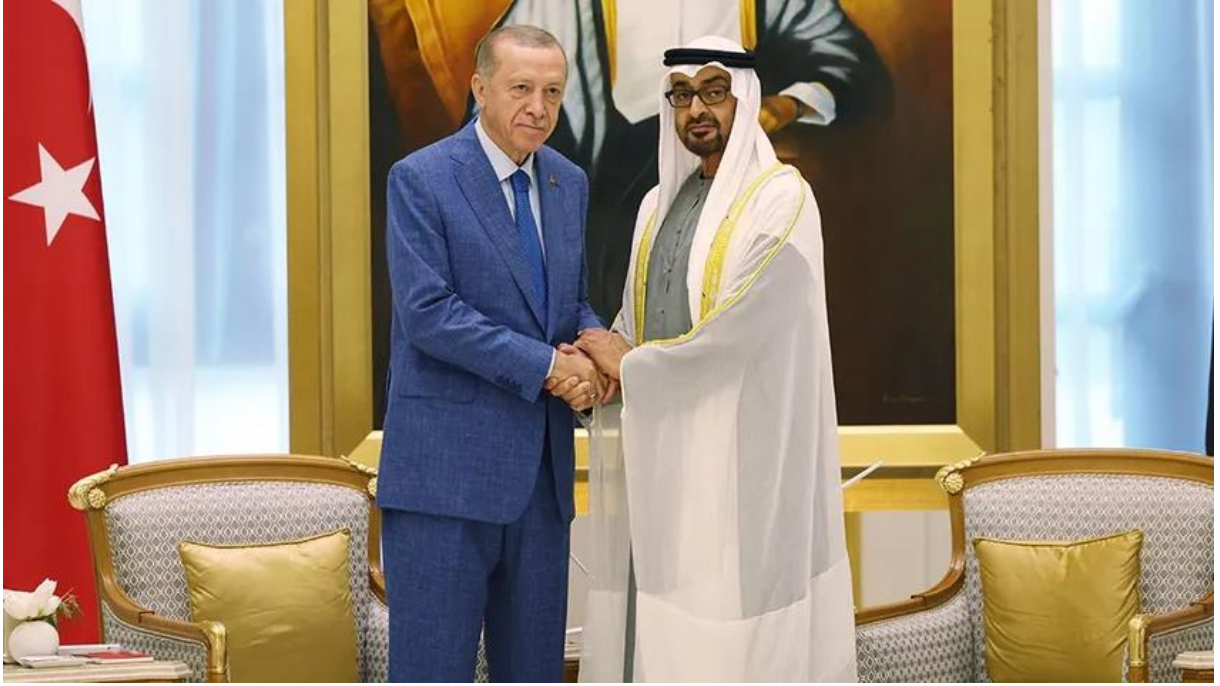
Bakan Şimşek, söz konusu iddiaya ilişkin sosyal medya hesabından paylaşımında bulundu.

Merkez Bankası'nın seviye hedefi gözeterek rezerv satışı ile kura müdahale ettiği iddiasının gerçeği yansıtmadığını vurgulayan Bakan Şimşek, şunları kaydetti:

"Hazine ve Merkez Bankası olarak sermaye piyasalarını ve TL enstrümanlarını geliştirmek ve cazip kılmak adına çalışmalarımıza yoğun şekilde devam etmekteyiz. Zaman içinde bütün sorunların üstesinden geleceğiz."

Ortaklık anlaşmasıyla BAE ile ticaret 25 milyar \$'a çıkar

Türkiye ile BAE arasında imzalanan Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması, bugün yürürlüğe girdi. Anlaşmanın, ikili ticaret hacmi ve karşılıklı yatırımları artırma yolunda stratejik rol üstlenmesi beklenirken, ticaret hacminin 5 yıl içinde 25 milyar dolara ulaşmasının önünü açması hedefleniyor.

Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) arasında imzalanan Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması, iç onay süreçlerinin tamamlanmasının ardından bugünden itibaren devreye alınacak.

Anlaşmayla iki ülke ekonomik ilişkilerinde yeni döneme geçilmiş olacak. İki ülke arasındaki Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve BAE Devlet Başkanı Şeyh Muhammed bin Zayid Al-Nahyan'ın video konferans yöntemiyle katıldığı törenle, BAE'nin başkenti Abu Dabi'de 3 Mart'ta imzalandı. İç onay mekanizmalarının ardından 27 Nisan'da Resmi Gazete'de yayımlanan anlaşma, bugünden itibaren de resmen yürürlüğe girecek. Anlaşma ile iki ülke ilişkilerinde yeni dönemin temelleri de atılmış olacak.

Buna göre, yalnızca mal ticaretini değil, ticari ve ekonomik ilişkilerin tüm tamamlayıcı unsurlarını barındıran anlaşmayla yüksek katma değerli hizmet sektörlerinin gelişimine imkan tanınması, yatırım süreçlerinin kolaylaştırılması, verimli uygulamalar ve işbirlikleriyle ekonomik öngörülebilirliği artırarak iki ülke arasında ticaretin ve yatırımın teşvik edilmesi planlanıyor. Bu kapsamda, 10 milyar dolar olan iki ülke ticaret hacminin 5 yıl içinde 25 milyar dolara yükseltilmesi hedefleniyor.

Körfez'le ticaret artacak

Anlaşma özellikle bölge ülkeleriyle yapılan işbirlikleri ve Türkiye için doğrudan bu ülkelerle ve yeni kurulacak işbirlikleriyle üçüncü ülkelere yönelik açılım ar elde edilmesi açısından ayrıca önem taşıyor. Mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti, küçük ve orta ölçekli işletmelerin ticaretlerini kolaylaştırıcı tedbirler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, ticaret önlemleri ve diğer düzenleyici kuralları kapsayacak anlaşma, ikili ticaret hacminin artırılmasını, ortak yatırımlar ve projelerin geliştirilmesini teşvik ederek büyümeye ve istihdama da olumlu katkı sağlayacak.

Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle kısa sürede iki ülke arasındaki ticaret hacminde artış öngörülürken orta ve uzun vadede tüm Körfez ülkeleriyle ticaretin artması, ortak geliştirilecek yeni üretimler ve projelerle küresel anlamda değer zincirlerine katkı sağlanması bekleniyor.

“İlişkilere yeni boyut kazandırılacak”

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-BAE İş Konseyi Başkanı Tevfik Öz, “Anlaşmayla yüksek katma değerli hizmet sektörlerinin gelişimine imkan tanınması, yatırım süreçlerinin kolaylaştırılması, verimli uygulamalar ve iş birlikleri ile ekonomik öngörülebilirliği artırarak iki ülke arasında ticaretin ve yatırımın teşvik edilmesi planlanıyor” dedi.

Öz, anlaşmayla Türkiye'nin küresel anlamda rekabetçi olabileceği otomobiller, ticari araçlar, beyaz eşya, petrokimya ürünleri, tekstil ve halı, ayakkabılar, plastik ürünleri ile makineler ve çeşitli elektronik cihazlar, bilişim, enerji, gıda ve tarım başta olmak üzere pek çok sektörde önemli kazanımlar elde edileceğini söyledi.

BAE'den gelecek tavuğa vergi yok

Türkiye ile BAE arasında imzalanan Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması çerçevesindeki gümrük tarife düzenlemeleri gerçekleştirildi. Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararlarına göre, Türkiye'nin ihracatı açısından sağlanan pazara giriş imkanlarına karşılık alçak yoğunluklu polietilen için 50 bin ton ve yüksek yoğunluklu polietilen için 80 bin ton sıfır gümrük vergili tarife kontenjanları açıldı. BAE'den gelecek tavuktan yumurtaya, sebzeden baklagillere, yağlardan sütlere kadar birçok üründe belli bir miktara kadar vergi alınmayacak.

İş bekleyenlerin oranı artıyor

İş bulmak için kurumlara başvuran kişiler 3-12 ay işsiz bekliyor, yaş ilerledikçe bu süre uzuyor.

Mehmet KAYA / ANKARA

İş arayanların bekleme süresi son dönemde artış eğilimine girdi. Özellikle 1 yıl ve daha uzun süre iş bekleyenlerin oranında artış görüldü. Kamu verilerine göre, iş bulma amacıyla kurumlara başvuran kişilerin önemli bir kısmı 3-12 ay arasında işsiz olarak bekliyor. Genel olarak iş arayanlar içinde bu gruptaki kişilerin oranı yüzde 49,32 oldu. Yaş gruplarına bakıldığında ise yaş ilerledikçe bekleme süresinin arttığı görüldü. 30-39 yaş grubundaki kişiler 1 yıl ve üzeri sürede iş bekleyenler arasındaki ağırlığı en yüksek grup olarak dikkat çekti. Tüm yıllara bakıldığında işsizlerin yüzde 60'lar seviyesinde 3-12 ay arasında beklediği kayda geçti.

EKONOMİ'nin derlediği verilere göre 2017'den bu yana 1 yıl ve daha uzun süre istihdam edilmeyi bekleyenlerin oranında yaklaşık 5 puanlık artış görüldü. Türkiye'de, işsizlerin bekleme süresine yönelik kayıtlı veriye dayalı istatistikler İŞKUR tarafından yayımlanıyor. TÜİK işgücü istatistiklerinde de ankete dayalı sonuçlar ve resmi veriler birlikte değerlendiriliyor.

İŞKUR'da 1 yıldan uzun süreli işsizler yüzde 26'ya dayandı

2017'den bu yana oluşan verilerde, TÜİK verileri yıllık bazda eğilimi yukarı yönlü olmakla birlikte son iki yılda düşüş görünse de genel olarak seviyenin yükselmesi dikkat çekiyor. İŞKUR verilerinde ise artış eğilimi devam ediyor.

İŞKUR verilerine göre, 2017'den bu yana 1 yıl ve daha uzun süreli iş arayan işsizlerin oranı yüzde 20 bandından, Temmuz 2023 itibariyle yüzde 25,96'ya yükseldi. 2021 sonunda oranı yüzde 20'ler düzeyini koruyordu. TÜİK verilerine göre ise 2017'de yıllık bazda yüzde 21,89 olan oran,

2021'de yüzde 31,16 ile incelenen dönemin en yüksek seviyesine ulaştıktan sonra, 2022'de yüzde 23,95'e geriledi.

Çeyreklik verilere göre ise 2023 ikinci çeyrekte yüzde 22,05 düzeyinde bulunuyor. Yine çeyreklik verilere göre en yüksek seviye 2021 yılında yüzde 34,57 ile 2021 2. çeyrekte görüldü.

İş arayanların beklediği süre, ekonominin istihdam üretme kapasitesi ve kalıcı işsizlik yönünden de sosyal olarak etkisi nedeniyle önem taşıyor.

Bakan Işıkhana : Çalışanlarımızı enflasyon karşısında korumayı sürdüreceğiz

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Işıkhana, memur ve memur emeklilerine yönelik toplu sözleşmenin tüm paydaşlar için hayırlı olmasını temenni ederek "Sosyal devlet anlayışımızla çalışanlarımızı enflasyon karşısında korumaya devam edeceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhana, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun, 7. Dönem Kamu Toplu Sözleşmesi'ne ilişkin kararını değerlendirdi.

Kurulun, memur ve memur emeklilerinin 2024 ve 2025 yıllarındaki mali ve sosyal haklarını belirleyen toplu sözleşme kapsamında 2024 yılı için yüzde 15+10, 2025 yılı için yüzde 6+5 zam oranı üzerinde karar kıldığını anımsatan Işıkhana şunları kaydetti:

"zellikle kamu görevlilerimiz adına talep edilen 50 maddenin aynı şekilde kabul ve diğer sosyal haklar hususunda da önemli kazanımlara imza attığımız toplu sözleşmemizin, başta kamu çalışanlarımız, kamu emeklilerimiz ve aileleri olmak üzere çalışma hayatımızın tüm paydaşlarına hayırlı olmasını diliyorum. Süreci karşılıklı anlayış, istişare ve nezaket ilkelerimiz çerçevesinde yürüten konfederasyonlarımız ve genel yetkili sendikalarımıza, emek veren tüm komisyonlara ve müzakere heyetlerine teşekkür ediyorum. Sosyal devlet anlayışımızla çalışanlarımızı enflasyon karşısında korumaya devam edeceğiz."

Net rezervlerde 1,38 milyar dolarlık düşüş

TCMB'nin brüt döviz rezervleri, 117,1 milyar dolardan 117,3 milyar dolara sınırlı bir yükseliş gösterirken; net uluslararası döviz rezervleri ise, 1,38 milyar dolarlık düşüşle 14,34 milyar dolara geriledi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB), bir önceki hafta 76 milyar 293 milyon dolar olan brüt döviz rezervleri, 75 milyar 955 milyon dolara geriledi. Altın rezervleri 40 milyar 783 milyon dolardan 41 milyar 344 milyon dolara çıkarken, toplam rezervler 117 milyar 76 milyon dolardan 117 milyar 299 milyon dolara yükseldi.

25 Ağustos haftasında net uluslararası döviz rezervleri ise, 15,72 milyar dolardan 14,34 milyar dolara geriledi.

Swap hariç net rezervler ise 5,2 milyar dolar düşüşle eksi 58 milyar dolara düştü.

Döviz mevduatı 4.53 milyar dolar arttı

KKM'nin, TL vadeli mevduata dönüşüm hedefinin henüz uygulamaya girmedeği 25 Ağustos haftasında KKM hesaplarından 5 milyar dolar çıkış gerçekleşirken, BDDK verileri aynı haftada döviz mevduatının 4.53 milyar dolar arttığını ortaya koyuyor.

Merkez Bankası'nın kur korumalı mevduattan TL mevduata dönüşüm hedefinin henüz devreye girmediği 25 Ağustos ile biten haftada analistlerin hesaplarına göre kur korumalı mevduat hesaplarından 5 milyar dolar çekildi. Bloomberg News'in haberine göre, Türk yatırımcılar liradaki satışları durdurmak için tasarlanan bir araç olan kur korumalı mevduattan çıkmaya başladılar ve paralarını normal dolar hesaplarına taşıyorlar.

Konuya kaynaklara dayandırılan habere göre, mevduat sahipleri geçen hafta KKM hesaplarından yaklaşık 5 milyar dolar çekti. Bu değişim, para otoritesinin ticari bankaları, müşterilerinin 2021'deki döviz krizinin ardından liranın düşüşünü durdurmak için uygulamaya konulan kur korumalı mevduattan çıkışını sağlamaya teşvik etmek için bir dizi değişiklik açıklamasının ardından geldi.

Döviz mevduata hesapları 4.53 milyar dolar arttı

Veriler henüz kamuya açık olmadığı için kimliğinin açıklanmasını istemeyen bir kaynak, Bloomberg News'e açıklamasında, 5 milyar dolarlık çıkışın çoğunun başlangıçta dolar birikimi olan ve geçen hafta normal dolar hesaplarına dönen yatırımcılardan geldiğini söyledi.

01.09.2023

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) günlük verilerinden yapılan hesaba göre ise 21-25 Ağustos haftasında yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı 4.53 milyar dolar yükseliş sağladı. 18 Ağustos itibariyle 201 milyar 630 milyon dolar olan döviz mevduat hesapları 25 Ağustos itibariyle 206 milyar 160 milyona çıktı.

Bloomberg News'in haberine göre aynı beş günlük dönemde bireysel yatırımcıların daha az miktarda lira birikiminin KKM programına girmesiyle haftalık net düşüşün 5 milyar doların altına indiğini belirten kişi, bunun ocak ayından bu yana yaşanan ilk değişiklik olduğunu ifade etti.

GSYH yıllık bazda ilk kez 1 trilyon doları aştı

Alaattin AKTAŞ

01 Eylül 2023 Cuma

TÜİK'in dün açıkladığı ikinci çeyrek GSYH verileriyle birlikte Türkiye önemli bir eşiği geride bıraktı. Kalıcı olup olmayacağı bir yana, ikinci çeyrek sonundaki yıllık GSYH, Cumhuriyet tarihinde ilk kez 1 trilyon dolar sınırının üstüne çıktı.

TÜİK'in açıkladığı çeyrek bazlı verilerden yola çıkarak yaptığımız hesaplama, son dört çeyrek toplamındaki yıllıklandırılmış GSYH'nin 1 trilyon 22 milyar dolara ulaştığını gösterdi. Yıllıklandırılmış GSYH ilk çeyrek sonunda 970 milyar, geçen yılın ikinci çeyreği sonunda ise 829 milyar dolar düzeyinde bulunuyordu.

Rekor ama!

Türkiye GSYH'de yıllık bazda ilk kez trilyon dolar sınırını aştı; çok iyi bir gelişme ama bunun nasıl gerçekleştiği de önemli.

Önce döviz bazlı GSYH'nin nasıl hesaplandığını birkaç cümleyle açıklayalım.

Cari fiyatlara göre hesaplanan GSYH o dönemin ithalatta oluşan ortalama dolar kuruna bölünüyor ve böylece döviz bazlı GSYH büyüklüğü ortaya çıkıyor. Cari fiyatlara göre GSYH ne kadar büyükse ve dolar kuru ne kadar küçükse, dolar bazlı GSYH o kadar büyük çıkıyor.

Cari fiyatlara göre GSYH'yi büyüten en önemli etken belli; enflasyon.

Son bir yıldan söz ettiğimize ve özellikle bu yıl fiyatların hızlı artışına karşılık döviz seçim için baskılandığına göre dolar bazlı GSYH'nin büyük çıkmasını sağlayan iki etken de devrede.

İlk çeyrekteki dolar kuru 18.87, ikinci çeyrekteki ise 20.27. Üçüncü çeyrek için gösterge olan dolar kuru ise bu çeyreğin ilk iki ayında, temmuz-ağustos ortalamasında 26.70 düzeyinde.

Kurun dolar bazlı GSYH’de ne kadar belirleyici olduğuna ilişkin bir örnek verelim. İkinci çeyrekte 20.27’lik dolar kuruna göre 271.5 milyar dolar düzeyinde oluşan GSYH, kur 26.70 olarak alınsaydı 206 milyar dolarda kalacaktı.

Trilyon doların tadını çıkaralım!

Dolayısıyla GSYH’de yıllık bazda ilk kez trilyon doları aşmış olmanın tadını çıkarmaya bakalım. Üçüncü çeyrek verileri açıklandığında trilyon dolarlık düzeyin geride kaldığını göreceğiz.

Dövizde bir düşüş beklenmediğine göre trilyon liginden düşmemiz kaçınılmaz. Hele hele kurda önemli bir hareket ve artış ortaya çıkarsa düşüş çok dramatik olur.

Yıllıklandırılmış büyüme giderek düşüyor

Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde geçen yıla göre yüzde 3.8 büyüdü. Büyüme hızı ilk çeyrekte de yüzde 3.9 düzeyindeydi.

İkinci çeyrek büyüme verilerinde en çok dikkat çeken yönlerin başında sanayi kesimindeki gerileme geliyor. Sanayi kesimi ikinci çeyrekte yüzde 2.6 küçüldü. Bu kapsamda yer alan imalat sanayindeki küçülmenin oranı ise yüzde 1.9 oldu.

İkinci çeyrekte tarım kesiminde yüzde 1.2, inşaatta ise yüzde 6.2 büyüme kaydedildi.

Yıllıklandırılmış gidişat iyi değil

GSYH verilerinde herhangi bir çeyrekteki gerçekleşme tabii ki önemlidir ama olabildiğince büyük fotoğrafa bakmakta yarar var. Bunun yolu da çeyrek bazlı veriden yıllık veriye geçmekle mümkün.

Bir veri seti oluşturduk. 2018’den bu yana olan dönemde her bir çeyrek itibarıyla yıllık GSYH değişimi ne düzeyde oluşmuş, buna baktık. Yaptığımız, son dört çeyrek GSYH toplamını, önceki dört çeyrekle kıyaslamak...

Bu veri seti yıllıklandırılmış büyüme hızının giderek gerilediğini gösteriyor. Bu yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda son dokuz çeyreğin en düşük büyümesi oluşmuş durumda.

Bu yıl ikinci çeyrekteki yıllık büyüme yüzde 3.8’e geriledi. Bu yıllık oran ve ikinci çeyrekteki oranla aynı olması bir tesadüf tabii ki...

Dikkat çeken bir başka yön de, yıllıklandırılmış büyümenin geçen yılın başından bu yana sürekli geriliyor olması. 2022’nin ilk çeyreğinde yüzde 11.4 olan yıllık büyümeden, bu yıl ikinci çeyrekte yüzde 3.8’e gelindi. Çok belirgin bir yavaşlama var.

Tüm zorlayıcı önlemlere rağmen...

Yıllıklandırılmış büyüme 2022 başından itibaren her bir çeyrek azalmış, belirgin bir yavaşlama söz konusu. Üstelik bu, büyümeyi yüksek tutabilmek uğruna şimdi ne

kadar yanlış olduğu bir anlamda itiraf edilen ve dönölmeye çalışılan politikalara rağmen yaşandı.

İnsan düşünmeden edemiyor:

Ya bu politikalar da uygulanmasaydı büyümede halimiz ne olurdu?

Ya da bu politikalar pek işe yaramamış!

**Çeyreklere göre
yıllıklandırılmış
büyüme hızı (Yüzde)**

	I.Ç.	II.Ç.	III.Ç.	IV.Ç.
2018	8,0	8,1	5,7	3,0
2019	0,8	-1,0	-1,4	0,8
2020	2,4	0,2	1,7	1,9
2021	2,6	10,2	10,6	11,4
2022	11,4	8,3	7,3	5,5
2023	4,7	3,8		

Sanayisiz büyüme nereye kadar?

Şeref OĞUZ

01 Eylül 2023 Cuma

Sanayi, ekonominin kalbidir, büyümenin ta kendisidir. Ancak, Türkiye'nin son 2. çeyrek verileri, kafa karıştırıcı bir tablo çiziyor. Ekonominin geneli % 3,8 büyüdü, ancak sanayi %2,6'ya geriledi. Mesleki, idari ve destek hizmetler %1,2 azaldı. Böylelikle sanayide birbirini izleyen 3. çeyrekte de daralma kaydedildi. Bu durum, rakamların ötesinde bir sorunu işaret ediyor.

Büyümeyi sadece nicelik olarak görmek, sanayinin temel taş olduğunu unutmak anlamına gelir. Sanayisiz büyüme, yalnızca kısa vadeli bir parlamadır. Bir adım öne çıkarken, iki adım geri mi atıyoruz? Büyümenin kalitesini ve dayanağını sorgulamadan, geleceği inşa etmek mümkün mü?

SANAYİDEKİ DARALMA BÜYÜME HİKÂYESİ YAZDIRMAZ

Sanayi, bir şeyden çok üretmek demektir. Daralması, büyüme hikâyesini sınırlar. Eğer büyümenin özünde sanayi yatmıyorsa başınız dertte demektir. Sanayiye yeniden güçlendirmek için nasıl adımlar atılabilir, kafa yormamız zorunluluktur. Bu; rakamların ötesinde gerçek bir öngörü işidir.

Üretim, ekonominin kalbinde atar. Ancak onu nasıl daha verimli ve sürdürülebilir hale getirebiliriz? Güneş enerjisi, çip teknolojisi, biyoteknoloji, uzay sanayi, robotlar ve yapay zeka gibi ileri teknolojiler... Büyümeyi sadece rakamlarla değil, aynı zamanda fikirlerle beslersek bu gerçekleşir. Yalnızca bugünü değil, yarını da düşünen bir büyüme yolculuğu zorunluluk...

İKİ SORU İKİ CEVAP

Bu büyüme yeterli mi?

Türkiye ekonomisi sürdürülebilir ve istikrarlı bir şekilde büyümesi için; %5 ile %7 arasında bir oranı hedeflemelidir. Ancak büyümenin yeterliliği, sadece rakamsal büyüklüğü değil, aynı zamanda niteliği ile de ölçülür.

Bu büyümenin kalitesi nedir?

Kaliteli (nitelikli) büyüme, 2 temel kriter etrafında şekillenir. Birincisi, bu büyüme kalkınmaya hizmet etti mi? Yani ekonomik artış, toplumun genel refahını ve yaşam standartlarını yükseltmeye katkı sağlayabildi mi? İkincisi ise, büyüme istihdam yaratabildi mi? Yani yeni iş fırsatları yaratarak işsizliği azaltabildi mi? Türkiye gibi bir ülkede her yıl 900 bin yeni iş alanının oluşturulması gereklidir. Ekonominin sağlığı açısından bu önemlidir.

NOT

DÖVİZİ TUTMA ELİNİ YAKAR

Mal ve hizmet ithalatı %20,3 artarken ihracat %9 azaldı. KKM şişti. Rezervleri eritti. Sabit kurdan çok çekmiş bir ekonomi olarak son 10 yıldır döviz ha bire tutuyor ve baskılıyoruz. Belki de buna mecburuz. Zira dolar zıplarsa ekonomimizin tüm ayarları zıplıyor, krize sürükleniyoruz.

Peki, sadece kuru tutarak netice alabiliyor muyuz? Ne gezer... Tutulmuş kurun yarattığı tablo ortada... Döviz tutmayın, piyasayı iyileştirin. Reformları yapın, popülizmden vazgeçin, üretmeyene kaynak aktarmayın, kamu işletmelerini verimli kılın, gösteriş, itibar debdebesinden vazgeçin.

Ancak bu durumda döviz tutmak zorunda kalmazsınız ve eliniz yanmaz. Hele bakın şu döviz tutmanın maliyetine? İthalatı patlattık, ihracatı zedeledik, rezervimizden olduk, KKM külfetini başımıza bela ettik. Elimiz yandı, bütçemiz yandı, dış itibarımız yandı, endekslerimiz tutuştu. Bunca eziyete rağmen tuttuğumuz kurun seviyesi de ortada... Ey iyi ahlak ve üstün akıl; sen ne güzel bir şeysin ve bize son derece gereklisin... Kıymetini bilemedik, lütfen geri gel, üzme bizleri...

2'nci çeyrekte tüketime yüzde 3,8 büyüme

Naki BAKIR

01 Eylül 2023 Cuma

Türkiye ekonomisi yılın 2'nci çeyreğinde, geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 3,8 büyüdü. 2'nci çeyrek büyümesi, seçim öncesi baskıyla düşürülen nominal faiz-yüksek enflasyon farkı dolayısıyla aşırı yüksek “negatif faiz”e rağmen düşük kaldı.

Büyüme iç tüketim kaynaklı gerçekleşti; hane halklarının tüketimi genel büyümeye 10,7 puan pozitif, net ihracat ise 6,3 puan negatif etki yaptı. İkinci çeyrekte tarımda büyüme yüzde 1,2'de kaldı, sanayi ise yüzde 2,6 küçüldü.

Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,8 oranında büyüdü. Milli gelir büyümesi yine büyük ölçüde iç tüketim harcamalarından kaynaklandı, net dış talebin büyümeye etkisi negatif oldu. Sektörlere göre hizmetler büyümeyi tetiklerken, sanayide daralma yaşandı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2023 yılının 2'nci çeyreğindeki gayri safi yurt içi hasıla (GSYH) gelişmelerini açıkladı. Buna göre GSYH, nisan-haziran dönemini kapsayan 2'inci çeyrekte cari fiyatlarla geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 60,7 artarak 5 trilyon 502 milyar 192 milyon TL oldu. GSYH'nin 2'nci çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında yüzde 23,6 artışla 271 milyar 468 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) sonuçları					
	Çeyrek	Cari fiyatlarla (Milyon TL)	Cari fiyatlarla (Milyon \$)	Zincirlenmiş Hacim Endeksi	Büyüme Oranı (%)
2021	I	1.396.396	189.427	173,3	7,5
	II	1.594.424	190.192	187,3	22,3
	III	1.933.705	227.704	214,9	8,0
	IV	2.331.616	200.601	223,7	9,7
	Yıllık	7.256.142	807.924	199,8	11,4
2022	I	2.519.789	181.490	186,9	7,8
	II	3.424.670	219.665	201,6	7,6
	III	4.273.138	242.416	223,6	4,1
	IV	4.794.179	262.243	231,2	3,3
	Yıllık	15.011.776	905.814	210,9	5,5
2023	I	4.642.499	246.032	194,2	3,9
	II	5.502.192	271.468	209,3	3,8

2023 II. Çeyrekte harcama yöntemiyle GSYH bileşenlerinin büyümeye etkisi		
	Büyüme Oranı (%)	Genel Büyümeye katkı (Puan)
Yerleşik hane halklarının tüketimi	15,6	10,7
Hane halkına hizmet eden kâr amacı olmayan kur. Tük.	14,3	0,1
Devletin nihai tüketim harcamaları	5,3	0,7
Gayrisafi sabit sermaye oluşumu	5,1	1,3
Stoktaki değişiklikler	-	-2,6
Mal ve hizmet ihracatı	-9,0	-2,4
(Eksi) Mal ve hizmet ithalatı	20,3	-3,9
GAYRİSAFİ YURT İÇİ HASILA	3,8	3,8

Zincirlenmiş hacim endeksi 2'nci çeyrekte 209,3 olurken, geçen yılın ikinci çeyreğine göre büyüme oranına ilişkin ilk tahmin ise yüzde 3,8 olarak gerçekleşti. TÜİK tarafından açıklanan 2'nci çeyrek büyümesi, yüksek enflasyonun ve seçim öncesi suni biçimde düşürülen nominal faizle enflasyon arasındaki aşırı açık makasın olduğu

bu dönem için, aşırı yüksek “negatif faiz”e rağmen düşük bir büyüme anlamına geliyor.

Bu arada mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, birinci çeyreğe göre yüzde 3,5; takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi ise geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5 arttı. Bu yılın ilk çeyreği için zincirlenmiş hacim endeksi olarak daha önce yüzde 4 olarak açıklanan büyüme oranı yüzde 3,9’a revize edildi.

Sanayide küçülme

Üretim yöntemine göre GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2023 yılı 2’nci çeyreğinde, geçen yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; diğer hizmet faaliyetleri yüzde 6,6, hizmetler yüzde 6,4, inşaat yüzde 6,2, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 5,1, finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 4,9, gayrimenkul faaliyetleri yüzde 3,2 oldu.

Bilgi ve iletişim faaliyetlerinde yüzde 1,3 ve tarım sektöründe büyüme yüzde 1,2 ile düşük kalırken, en stratejik sektör olan sanayi ise yüzde 2,6 küçüldü. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetlerinde de yüzde 1,2 küçülme yaşandı.

İç tüketimle büyümeye devam

Harcamalar yöntemiyle GSYH’ye bakıldığında; büyümenin daha çok yurttaşların tüketim harcamalarından kaynaklandığı, başka deyişle iç tüketime dayalı büyümenin devam ettiği görüldü.

GSYH içinde en büyük paya sahip olan yerleşik hane halklarının nihai tüketim harcamaları bu yıl ilk çeyrekteki yüzde 17,3’lük büyümenin ardından, ikinci çeyrekte de geçen yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 15,6 arttı.

İç tüketim, 2’nci çeyrekte genel büyüme oranına yukarı yönlü 10,7 puan katkı yaptı. 2’nci çeyrekte hane halkına hizmet eden, kâr amacı olmayan kurumların tüketimi yüzde 14,3, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 5,3, toplam yatırımları gösteren gayri safi sabit sermaye oluşumu da yüzde 5,1 büyüdü. Genel büyümeye hane halkına hizmet eden, kâr amacı olmayan kurumların tüketimi 0,1 puan, devletin nihai tüketim harcamalarının katkısı 0,7 puan, yatırımların katkısı 1,3 puan oldu.

Net dış talebin katkısı negatif

İlk çeyrek büyümesinde dikkati çeken önemli bir gösterge de zincirlenmiş hacim endeksi olarak mal ve hizmet ithalatı yüzde 20,3 artarken, ihracat hacminin yüzde 9 daralması oldu. İhracatta gerileme ve negatif bir kalem olarak ithalattaki artış net dış

talep negatif etki yaptı. Buna göre 2'nci çeyrekte net dış ticaret, toplamda genel büyüme oranını 6,3 puan aşağı çekti.

İşgücünün payında EYT artışı

İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla gayrisafi katma değer içinde geçen yılın 2'nci çeyreğinde yüzde 25,3 olan payı, bu yıl aynı dönemde yüzde 34,3'e çıktı. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 53,3'ten yüzde 43,8'e geriledi. Ancak bu gelişme, büyük oranda EYT'lilere yapılan ödemelerinden kaynaklandı.

EYT ile ilgili düzenlemelerinin yürürlüğe girmesiyle birlikte, kıdem tazminatı ödemelerinin önemli ölçüde artış göstermesi, işgücü ödemelerinin katma değer içerisindeki payını artırdı. Başka deyişle milli gelirden emek kesiminin aldığı payda "arızı" bir artış yaşanmış oldu. GSYH'de iş gücü ödemelerinin payındaki artış geçici nitelikte. İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı, 2022 yılında tarihi dip noktaya inmişti.

2022'de kişi başına milli gelir

10.659 dolar Öte yandan, daha önce 2022 yılı GSYH verilerini çeyreklere bazında açıklamış olan TÜİK, 2022 bağımsız yıllık verilerini de açıkladı. Yıllık verilere dayalı olarak hesaplanan "bağımsız yıllık GSYH", zincirlenmiş hacim endeksiyle 2022 yılında önceki yıla göre yüzde 5,5 arttı.

Üretim yöntemiyle cari fiyatlarla GSYH, 2022'de önceki yıla göre yüzde 106,9 artarak 15 trilyon 11 milyar 776 milyon TL oldu. Kişi başına GSYH de 2022 yılında cari fiyatlarla 176 bin 651 TL, ABD doları cinsinden 10 bin 659 dolar olarak açıklandı. Gayrisafi yurt içi hasılda en yüksek payı 2022 yılında yüzde 22,1 ile imalat sanayi aldı.

İmalatı, yüzde 13,5 ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve yüzde 10,0 ile ulaştırma ve depolama sektörü izledi. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 32,1, finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 20,7 ve hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri yüzde 20,6 ile 2022 yılında en çok büyüyen sektörler oldu. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı yüzde 24,6, inşaat yüzde 7,1 ve madencilik ve taş ocaklığı ise yüzde 5,5 ile 2022'de en çok küçülen sektörler.

Yerleşik hane halkı nihai tüketim harcamaları 2022 yılında bir önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksine göre yüzde 19 arttı. Yerleşik hane halkı nihai tüketim harcamalarının cari değerlerle GSYH içindeki payı yüzde 57 oldu. Hane halkı harcamalarında en yüksek payı alan harcama grupları sırasıyla, yüzde 23,2 ile gıda ve alkolsüz içecekler, yüzde 18,3 ile ulaştırma ve yüzde 12,4 ile konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar olarak belirlendi.

Devletin nihai tüketim harcamalarının GSYH içindeki payı 2022 yılında yüzde 11,7, gayrisafi sabit sermaye oluşumunun payı da yüzde 29,2 olarak gerçekleşti. Önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksine göre, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 4,2, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 1,3 arttı. Mal ve hizmet ihracatı 2022 yılında zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 9,9, ithalatı ise yüzde 8,6 arttı.

Harcama yöntemine göre cari GSYH ana bileşenleri içerisinde toplam mal ve hizmet ihracatının payı yüzde 38,6, ithalatın payı ise yüzde 42,6 oldu. Gelir yöntemiyle gayrisafi yurt içi hasıla hesaplamalarına göre işgücü ödemeleri, 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 81,7, brüt işletme artışı/karma gelir yüzde 115,5 arttı. İşgücüne yapılan ödemelerin cari gayrisafi katma değer içinde 2021 yılında yüzde 30 olan payı, 2022 yılında yüzde 26,3'e geriledi. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 52,3'ten yüzde 53,7'ye çıktı.

Abdulkadir Selvi

Meral Akşener İYİ Parti'ye karşı

Akşener, 26 Ağustos'ta Afyon'da siyasetin 'büyük taarruz'unu başlatıyor edasıyla konuştu.

İktidar ve muhalefet ayrımı yapmadan, yerel seçimlere ittifak yapmadan partilerin kendi başına girmeleri yönünde çağrı yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan Bahçeli'ye, Kılıçdaroğlu'ndan muhalefet partilerine kadar seslendi.

"Gelin tüm siyasi partiler, hep birlikte ayrı ayrı seçimlere girelim. Biz varız, sizleri de bekleriz. Bütün siyasi partiler cesaretiniz varsa her biriniz tek tek AK Parti Genel Başkanı Sayın Erdoğan, Sayın Bahçeli, Sayın Kılıçdaroğlu hepinize birden sesleniyorum, hadi her birimiz ayrı ayrı girelim" dedi.

Bunun üzerine Millet İttifakı bitti, İYİ Parti seçimlere tek başına girecek yorumları yapıldı.

SÖZÜNÜN MÜREKKEBİ KURUMADAN

Akşener kürsüden indi. Kendisini takip eden gazetecilerle bir araya geldi.

"Her ilde aday çıkaracağınız konusu İstanbul ve Ankara'yı da kapsıyor mu?" diye soruldu, "Bazı yerlerde bazı anlaşmalar yerelde olabilir" dedi.

"Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ı destekleyecek misiniz?" diye daha açık bir şekilde soruldu. Buna, "Bu iki arkadaşımızın karşısına aday çıkarılacak, çıkarılmayacak konusuna günü geldiğinde bakılır" diye karşılık verdi.

İYİ Parti Sözcüsü Kürşad Zorlu İstanbul ve Ankara özelinde, "Bazı siyasi partiler İstanbul ve Ankara'da bazı hedefleri olduğu için bu konuyu köpürtüyorlar, gündeme getirilmesini, gündemde kalmasını istiyorlar. Ama biz çok net bir şey koyduk ortaya,

biz kendi adaylarımızı çıkaracağız. Bunun hazırlıkları içerisindeyiz” diye açıklama yaptı.

AÇIĞA DÜŞÜRDÜ

Kürşad Zorlu’nun açıklamasının üzerinden 24 saat geçmeden Akşener yeniden sahneye çıktı. “Aday isimleri üzerinde anlaşmalar, uzlaşmalar olabilir. Ortak adaylara kapalı değiliz” diye konuştu.

Meral Akşener sadece Kürşad Zorlu’yu açığa düşürmedi, Akşener’in Afyon konuşması üzerinden manifesto yazan gazetecileri de bir kez daha çuvallatmış oldu.

AKŞENER KLASİĞİ

Aslında bu bir Meral Akşener klasiği haline geldi.

Akşener, “Kumar masası” deyip kalktığı masaya 72 saat sonra geri döndü.

“Kazanamayacak” diye karşı çıktığı Kılıçdaroğlu için, “Bir oy Meral’e bir oy Kemal’e” diye kampanya yürüttü.

Seçimden sonra “Nefsinin esiri olanlarla uğraştık. Ne yazık ki koltuğundan başka şeyi olmayanlarla uğraştık” diyerek Kılıçdaroğlu’nu hedef aldı. Ama seçim kampanyası sırasında, “Birinci turda seçilecek. Kılıpayı mılpayı değil. Gerçekten seçilecek” demişti...

SEÇİMDEN ÖNCE, SEÇİMDEN SONRA

İYİ Parti’nin seçime girmesi için CHP’den 15 milletvekili veren Kılıçdaroğlu için, “Kendisine herhalde ölünceye kadar şükran duyacağım. Ben sülaleme ‘Sayın Kılıçdaroğlu’nu çocuklarıyla beraber’ vasiyet ettim” demişti. Ama seçimden sonra, “15 vekil en büyük pişmanlığımdır” diye konuştu.

“HDP’yi PKK’nın uzantısı olarak görüyoruz. HDP’nin olduğu masada biz olmayız” demiş, HDP ile birlikte Kılıçdaroğlu’nu desteklemişti.

SAVRULUYOR

O nedenle diyorum ki Meral Akşener’in rakibi Meral Akşener. O nedenle diyorum ki İYİ Parti’nin rakibi Meral Akşener. Çünkü Meral Akşener’in birbirine zıt çıkışları İYİ Parti’nin büyümesinin önündeki en büyük engeli oluşturuyor. İYİ Parti büyüyecek ama Meral Akşener bir o yana savruluyor bir bu yana. O nedenle parti biraz yükseliyor sonra küt diye yere çakılıyor.

LİNÇ MEDYASI SAHNEDE

Kürşad Zorlu'nun açıklaması muhalif medyayı panikletti. Cumhurbaşkanlığı seçiminde muhalif medya şu moddaydı: Kılıçdaroğlu'nun karşısına kim aday çıktıysa önce onun çekilmesi için bir kampanya düzenliyorlardı. Muharrem İnce ve Sinan Oğan için bunu yaptılar. Kılıçdaroğlu'nun lehine çekilmeyeni hain ilan ediyorlardı. 6'lı Masa ile ittifak yapmak sanki imanın şartlarından biri, Kılıçdaroğlu'nu desteklemek ise Anayasa göreviydi. Muharrem İnce bir süre çekilmemekte direnince ona çok ağır bir linç uyguladılar. Çekilmek zorunda kaldı.

Seçimden sonra Kılıçdaroğlu'na en ağır hakaretleri bunlar yaptı ama şimdi bu filmin ikinci versiyonu devrede.

İYİ PARTİ VE HDP HEDEFTE

Bu kez hedefte İYİ Parti ve HDP var. Bu iki partinin birinci vazifesi Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ı desteklemek gibi bir hava oluşturuyorlar. Eğer bir partinin İstanbul ve Ankara'da aday çıkarma ihtimali gündeme gelirse hemen üstüne abanıyorlar.

Eğer bir muhalefet partisi İstanbul ve Ankara'da aday çıkarmayı aklının ucundan geçirirse ona hayatı zindan etmekte kararlılar.

MANSUR YAVAŞ'IN ADAYLIĞI

Ekrem İmamoğlu, "Adaylık için yola çıktım" diye belirsiz bir açıklama yaparken Mansur Yavaş net konuştu, "Adayım" dedi.

Yavaş böylece adaylığının önündeki belirsizliği kaldırmış oldu. Bunun etkisini hemen gördük. CHP'nin Ankara'daki iki belediye başkanı Alper Taşdelen ve Fethi Yaşar destek açıklaması yaptı.

KILIÇDAROĞLU MEMNUN

Edindiğim bilgiye göre Mansur Yavaş'ın açıklaması en çok Kemal Kılıçdaroğlu'nu rahatlatmış. Kılıçdaroğlu'nun önümüzdeki günlerde Yavaş'la bir araya gelmesi bekleniyor.

YÜZÜNCÜ YIL MARŞI

İletişim Başkanlığı Cumhuriyet'in yüzüncü yılı için 29 Ekim 2022'de, "Yazma sırası sende!" başlığı ile çağrı yapmıştı. 400'ün üzerinde eserin arasından dereceye giren ilk dört eser, 30 Ağustos nedeniyle Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen törenle tanıtıldı. Dereceye giren eserlerin sahiplerine, ödülleri Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından verildi.

BAŞARILI BİR ESER

01.09.2023

İlk dört eser de ilgimi çekti. Ama özellikle birinciliğe layık görülen esere dikkatinizi çekmek istiyorum. İlker Kömürcü'ye sözleri için, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na ise bestesi için teşekkür ediyorum. Yüzüncü yılın ruhunu yansıtan bir eser olmuş.

FAHRETTİN ALTUN'UN VURGUSU

İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Yüzüncü Yıl marşıyla ilgili paylaşımında, “Milli ve manevi duygularımızı ifade eden, gönüllerimizi coşturan, istikbal adına vizyonumuzu ve heyecanımızı ortaya koyan bu marşla, Türkiye Yüzyılı'nda emin ve kararlı adımlarla ilerlemeye devam ediyoruz” vurgusunu yaptı.

Yüzüncü yılını ‘Türkiye Yüzyılı’na çevirme başarısını gösteren Türkiye'nin daha nice yüzyıllara ulaşması dileğiyle...

Esfender KORKMAZ

Büyüme moral bozdu

Nisan, Mayıs, Haziran üçüncü çeyrekte, geçen senenin aynı dönemine göre büyüme oranı yüzde 3,8 oldu. Bir ekonomide refah artışına katkısı gelir artışı gösterir. Türkiye de 2022 yılı nüfus artış hızı binde 7,1'dir. Değişmediğini varsayarsak;

Orta düzeyde büyüme

2023 ikinci çeyrekte Fert başına büyüme yüzde 3,7 oldu.

2022 üçüncü ve dördüncü çeyrek ile 2023 birinci ve ikinci çeyrek cari dolar cinsinden, yıllık GSYH 1 trilyon 22 milyar, 159 milyon dolar oldu.

Bu bir yılda dolar cinsinden fert başına gelir 11 bin 569,5 dolar demektir.(2023 ikinci çeyrek toplam nüfus 88 milyon350 bin)

Hükmet bizi 10 milyon Suriyeli ve yabancı ile ekmeğimizi bölüşmek zorunda bırakı. Bu durumda fert başına gelir 10 bin 393 dolara geriliyor.

İkinci çeyrekte yüzde 3,8 büyüme, dünya ortalamasına yakın bir büyümedir. İkinci çeyrekte diğer bazı ülkelerde büyüme;

ABD; 2,1

Euro Bölgesi; 0,6

Meksika; 2,7

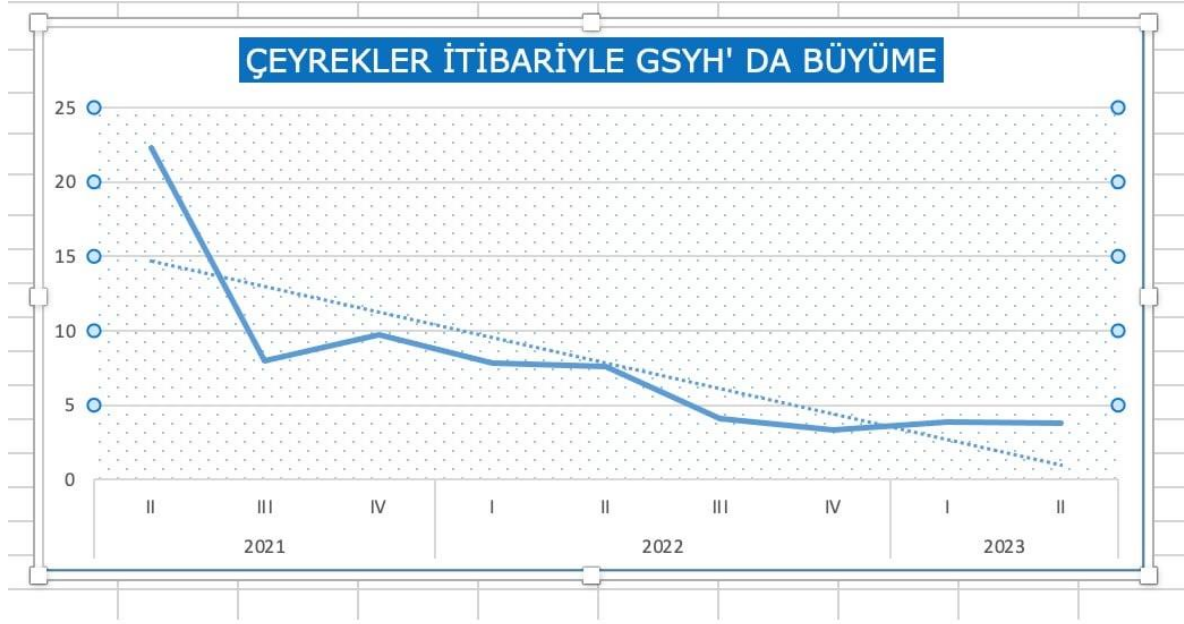
Türkiye; 3,8

Endonezya; 5,4

Hindistan; 61

Çin; 6,3**Büyüme trendi düşüyor**

Son iki yılda çeyrekler itibari ile büyüme oranı sürekli düştü. 2024 Mart seçimleri popülizmi artıracak, bu nedenle talep artışına bağlı büyüme devam edecektir. Ancak aynı zamanda ithal girdi payı yüksek olan ihracattaki gerileme de devam eder. Döviz kıtlığı yaşanır, üretimde daralma olur ve GSYH 'da daralır. Talep büyümesi enflasyona yansır. Dahası dış borçlarda temerrüt riski bizim korkulu rüyamızdır.

Erken sanayisizleşme tescillendi.

Sektörel büyüme oranlarında en fazla dikkat çeken; sanayi sektörünün yüzde eksi 2,6 oranında daralması ile geçen sene aynı dönemde yüzde 25,4 oranında büyüyen finans sektörünün bu sene yüzde 4,9'a gerilemesidir.

Aslında, küreselleşmenin getirdiği en büyük sorun, dünyada sektörel dengenin bozulmasıdır. Türkiye'de de, finans sektörü ile reel sektör arasında denge bozuldu. Bu bozulma piyasalara da yansıdı. Bunun içindir ki, borsaya spekülasyon hakimdir ve reel sektörü temsil etmiyor.

Çeyrekler itibariyle sanayi üretim endeksinde büyüme, 2023 yılında eksi veya sıfıra yakın oldu.

Bankalara gelince, bankaları hükümetin akıl dışı yanlışları bozdu. Hükümet MB'nı zorladı ve önce gösterge faizini yüzde 8,5'e kadar düşürdü. Bankalar ucuza fon sağladı ve bankalar spekülatif kazanç elde ettiler. Şimdi de TL'nin değer kaybının maliyetini bankalara kesiyor.

	GSYH İÇİNDE PAY	SEKTÖRLERDE BÜYÜME
GSYH	100	3,8
TARIM	4,4	1,2
SANAYİ	22,7	-2,6
İMALATSAN	19,5	-1,9
İNŞAAT	6,2	6,2
HİZMETLER	27,1	6,4
FİNANS	3,7	4,9
MESLEKİ, İDARİ DESTEK VE HİZMETLERİ	5,3	-2,1
KAMU YÖNETİMİ EĞİTİM, SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLERİ	10,8	5,1
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1,9	6,6

İhracatta eksi katkı

Harcama yöntemi ile GSYH hesabında, talep artışı büyümeye 10,7 puan Yatırımlar 1,3 puan ve kamu tüketimi 0,7 puan pozitif katkı yaptı. Dış ticaret eksi 6,3 ve stoklar da eksi 2,6 negatif etki yaptı.

2023 büyüme beklentisi; Uluslararası kuruluşlar Türkiye’de bu sene büyümenin yüzde 3 ile yüzde 2,7 arasında olacağını tahmin ediyor. Risklerin artması, son iki çeyrek büyüme oranının düşmesine ve yıllık büyümenin daha da düşük çıkmasına neden olacaktır.

İbrahim Kahveci

Ekonomide yalancı cennet seçimi belirledi

Olan nedir ve de söylenen nedir?

Ya da şöyle soralım: Sizin için gerçeğin bir hükmü var mı?

Gerçeğin peşine düşmek varken söylenen algı ile hareket etmenin rahatlığını yaşıyorsanız hiç mesele değil... Ama yok, gerçek için bir çaba harcıyorsanız buyurun bir örneğimize...

Düşük faiz ve/veya negatif faiz ne getirecekti? Cumhurbaşkanı **Erdoğan ne diyordu: Üretim-yatırım-istihdam-ihracat...Ve cari fazla...**

Peki düşük faiz ne getirdi?

Ben söyleyeyim: FELAKET ya da yalancı cennet...

Olay şu: Negatif faiz ile insanlar deli gibi tüketime koştu. Çünkü elde para tutmak veya tasarruf yapmak cezalandırıldı.

Çılgınca bir tüketim hamlesi başladı. 2021-II dönemden 2023-II. döneme son 2 yılda reel olarak GSYH %11,8 büyüdü ama bu büyümenin nerede ise tamamı tüketimden geldi.

Reel büyüme %11,8 iken tüketim büyümesi tam tamına %40,7...

Oysa talebin yani tüketimin bu çılgınca seyrine rağmen üretim ne olmuş? İşte orası felaket ötesi... Son 2 yılda üretim büyümesi sadece ve sadece %3,1...

Hatta son 2 çeyrektir üretim artmıyor, tersine düşüyor. (2023-I. dönem -1,0 ve 2023-II. dönem -2,6 üretim düşüşü)

Üretimin artmadığı, tüketimin çılgına döndüğü bir ekonomiyi ne diye sattık: Üretim-yatırım-istihdam-ihracat ve cari fazla...

Cari dengeyi hiç söylemiyorum (-60 milyar dolara kadar çıktı). Çünkü tüketimi karşılayacak üretimi gerçekleştiremedik ve dış ticaret açığımız yıllık bazda 48 milyar dolar seviyelerinden 122 milyar dolar seviyelerine yükseldi.

Kısaca durum neydi?

Negatif faizle sanal bir tüketim çılgınlığı yaşandı (kısmen devam ediyor). İşte o sanal tüketim çılgınlığı aynı zamanda enflasyonu da patlattı. Çünkü o tüketimi karşılayacak üretim yoktu...

Sürdürülmesi imkansız bir modeldi ve seçimlerden hemen sonra Nebati sanki bunları yapmış gibi ekonomi yönetimi değiştirildi.

Çılgınca tüketim ülkenin döviz ihtiyacını artırdığı için dövize ihtiyaç çoğaldı ve bunu karşılayacak durumumuz yoktu. Devreye Putin girdi ve seçimi çıkartmamızı sağladı. Ama kimse ülkenin bu ekonomik yapısının temel bozukluğunu dikkate almadığı gibi Putin'in bu desteğinin milli egemenlik açısından sonuçlarını da sorgulamadı.

Olan oldu ve tüketim çılgınlığı ile alevlenen ateşte kimileri ısındı kimileri ise yanıp tutuştu... Şimdi AK Parti ve Cumhurbaşkanı Erdoğan o yaktıkları ateşi söndürmeye çalışıyor.

Erdoğan TOBB yönetimini kabul ettiğinde "dengeler yerine oturacak" dedi. İyi ama o dengeleri kim bozdu? Kim ülkeyi enflasyon ve tüketim çılgınlığının içine soktu?

Burada acı ama çok büyük acı gerçek iki şu: Bu yalancı cennet üzerinden seçimlere gidildi. Seçmen bunu nerede ise hiç sorgulamadı. Hatta Cumhur seçmeni seçimden önce düşük faizi savunurken seçimden sonra yüksek faizi savunacak kadar ilkel! duruş sergiledi...

Oysa daha acı olan şuydu: Türkiye yüksek talebe rağmen üretemez noktaya geldiğini açık ve net şekilde göstermiş oldu.

Türkiye üretim gücünü kaybetti ve bunu da aslında bu politika ile açığa çıkarmış oldu.

İşin en acı tarafı da bu olsa gerek...

Üretemiyoruz... Geçmiş olsun.

Şu grafiğe bakınız ve ne hale geldiğimizi anlayınız... Gerçekten geçmiş olsun...
Evlatlarımızı yaktık, onların geleceğini bitirdik...

Gelecek nesillerin hepsinden özür diliyor ve helallik istiyorum... Bu yıkıma daha nasıl engel olabilirdim diye düşündükçe kahrediyor ve gençlerin bağışlamasını diliyorum.
Beni affedin...

